СВОБОДА

LIBERTY

Часопис для руского народа в Америці і орган „Руского Народного Союза“.

Рік XVI. Ню Иорк. Четвер, 30-го Цьвітня 1908. Число 18. | Vol. XVI. New York, N. Y. Thursday, April 30, 1908. No. 18

ВАЖНЕ! ВАЖНЕ! Руско-Народний Союз в Америці принимає в місяцю Цьвітни і Маю с. р. нових членів від 16 до 35 літ без вступного а від 35 до 40 літ за половину вступного.

Дано від гол. Уряду Р. Н. Союза в Джерзи Сіті, Н. Дж. дня 20 Марта 1908.

К. Кирчів предс. А. Шаршонь кас. С. Ядловский фінанс. секр. Т. Лабовский рекорд. секр.

Повідомлене.

Отсим подаесь до загальної відомости всім відділам Р. Н. Союза, що X. Головна Конвенція Р. Н. Союза в Америці відбудесь в місті Philadelphia, Pa. на днях 7, 8, 9 і 10 Юнія б. р.

На підставі § 90 статутів Р. Н. Союза, кождий Відділ, котрий сповняє всі свої повинности взглядом Р. Н. Союза, має право висилати одного делеґата на Конвенцію, котрий мусить бути членом Р. Н. Союза. В тій цїли число членів буде залежати від числа осіб, котрі належать до Відділу і Р. Н. С. чи то на цїле чи на половину посмертного.

Делеґат заступаючий відділ, складаючий ся з не більше як 50 членів, має право до одного голосу, делеґат заступаючий відділ, складаючий ся з більше як 50 членів, а не понад 150, буде мав 2 голоси, а делеґат, котрий буде заступав понад 150 членів, буде мав 3 голоси.

Всі відділи, котрі суть управнені до більше як одного голосу, можуть висилати на свій власний кошт на кождий додатковий голос одного делеґата.

Відділи, котрі не хотять висилати делеґатів, можуть дати заступництво делеґатови другого відділу.

Жаден відділ, котрий не сповнив всїх своїх обовязків взглядом Р. Н. Союза, як неплачене вповні розмету або других належитостей, невиповнене ухвал, розпоряджень або статута Р. Н. Союза, невиплачене старих довгів за відзнаки, книжочки, не буде мав права вибору делеґата.

Всї делеґати мають бути вибрані 30 день перед Голов. Конвенцією і їх імена мають бути донесені Голов. Урядови на руки рекордового секретаря Р. Н. Союза **також в 30 дней перед Голов. Конвенцією.**

Кождий вибраний делеґат, має бути заосмотрений в повномочіє від дотичного відділу, заосмотрене печатію і підписом місцевих урядників, як також мусить вміти читати і писати.

Місце і час, в котрий відбудесь конвенція як також порядок конвенції, буде оголошено пізнїйше.

Від Голов. Уряду Р. Н. Союза в Америці.

Jersey City, N. J. Apr. 15. 1908.

К. Кирчів, предсідатель. *А. Шаршонь*, касієр.
С. Ядловский, секр. ф. *Т. Лабовский*, секр. рек.

Відозва.

До всїх пп. місцевих Секретарів Р. Н. Союза.

Поважані Панове!

Отсею дорогою взиває ся всїх тих пп. Секретарів, котрі ще не зволили прислати всїх старих грамот і бляикетів, щоби зробили се сейчас, щоб могли ми висилати всїм членам нові грамоти, котрі від давна лежать готові в офісї і нищать ся.

Старі грамоти і бляикети присилайте в комплеті не по 2 або 3, щоби не мусїли ми висилати по пару грамот, а тимсамим защадите нам працї і непотрібних видатків почтових.

Тим членам, що вступили до Р. Н. Союза перед днем 1 Марта 1907, нових грамот не можемо видати без бляикетів, понеже того вимагає реорґанізація Р. Н. Союза. (17—20)

Від Головного Уряду Р. Н. Союза.

К. Кирчів, голов. предсідатель. *Т. Лабовский*, гол. рек. секретар.

Від Головного Уряду Р. Н. Союза в Америці.

Розмет за місяць Марець 1908.

В.	1.	Майчак Никита ум. 28.I. 08,	400·00
В.	114.	Іван Фецко ум. 16.II. 08,	700·00
В.	48.	Почв. Кушвара Йос. ум. 30.I. 08,	1000·00
В.	7.	Канчуґа Андр. ум. 2 III. 08,	1000 00
В.	161.	Галашник Юрій ум. 6.III. 08,	1000·00
В.	28.	Масляк Теод. ум. 9 III. 08.	500 00
В.	20.	Дубас . нв. м. Марії ум. 3 I. 08,	400 00
В.	87.	Сухиня Марія ж. Гната ум. 23.I. 08,	400 00
В.	114.	Малош Юлія ж. Юрія ум. 17.II. 08,	400·00
В.	52.	Яніпевска М. ж. Григ. ум. 28.II. 08,	400·00
В.	53.	Владика Юлія ж. Мих. ум. 3.III. 08,	400·00
В.	56.	Драґан Марія ж. Йос. ум. 18.III. 08,	400 00
В.	32.	Тирпак Мих. на рах. посмертного	100 00
В.	80.	Чучий Федор на рах. посмертного	100·00
		Разом	7·200·00
		Платня гол. урядників за Марець	165·00
		Адміністрація Союза за Марець	56·10
		Весь розхід виносить	7·421·10

Розмет платить 8066 членів на цїле посмертне (кождий по 0·88 дол.) і 748 членів на пів посмертного (кождий по 44 цнт.). Крім того кождий член платить за орґан „Союза“ по 10 цнт., на Фонд Розерв. по 2 центи, на Фонд Народний по 1 центї, на Ф. Бідних по 1 цнт.

Член на цїле посмертне платить 1·02 дол., а на половину посмертного 58 цнт.

К. Кирчів, предсідатель. *С. Ядловский*, секретар.
А. Шаршонь, касієр.

Новинки.

КАЛЄНДАР.

Цьвітень.

30	Ч.	Симеона прп., Адріян.
1	П.	Май. Йоана пр., Косм.
2	С.	Йоана преп., Хрост.
3	Н.	2. о Том. Теод. пр.
4	П.	Януарія свмч., Дес.
5	В.	Теодора еп. Витал.
6	С.	Георгія муч., Алекс.

— Після безнастанних поголосок в анґлїйских часописях треба припускати, що в короткім часї в стейтї Ню Джерзи по всїх фабриках станують видаляти з роботи усїх несигізенів. Передовсїм заповідують се компанії желїзничі. Бувби се страшний удар для еміґрантів і тому радимо, щоб на всякий случай кождий, хто має лиш до сего право старав ся о горожанські папери.

— Конкурс на історію України. Видавництво „Українский Учитель“ закликає, щоб хто написав коротку й популярну історію України, котру видавництво має думку видати. Книжка повинна мати не більше 7—10 аркушів друкованих. Плата за аркуш 50 карб. Прислати треба до 1. января 1909 року.

— Михайло Комич в Вінніпеґу винайшов найновійший спосіб як робити гроші. Він зайшов до склепу, замовив товарів і платить купцеви паперовою десяткою. Купець поглянув на гріш і побачив, що се підроблений а до того дуже неудачно. На горі є надрукований великими буквами „Bank“, вдтак в серединї є портрет Cassie Chadwick а на долинї малими буквами надрукував: „Ми потребуємо гроший“. Комича арештовала полїция і віддала до суду. При нїм знайдено цїлу купу подібних грошей. (Кан. Фар.)

— З Langoam Sask., доносять що много Духоборів з тої околиці бере ситизеньскі папери і засїдає на державних землях. Розумнїйшим Духоборам надокучив ся вже старий лад комунистичний і тепер стараюсь ся вони жити так як другі культурні люди.

Кан. Фар.)

— Американці не тратять много часу на такі річи як женячка. Тими днями їхав треном до Мінеаполїс, Мін. редактор одної ґазети. По дорозї познакомив ся з дївчиною що їхала тим самим поїздом, ну і в годину пізнїйше — повінчали ся. Цїле їх знакомство тревало всього на всього дві і пів години.

— Як доносять з Шіка о, Ілл., то про щастє в нещастю може говорити Італїєць Вентура Домініко. Він вилетїв вікном з третого поверха на брук, однак в сей спосіб, що летячи в долину перекинув ся два рази — і станув на ноги здоров і цїлий. Навіть запалена люлька не згасла нї вилетїла йому з рота підчас сьої воздушної подорожи.

— Як доносять з Oil City, Pa., то страшний пожар лїсів в повітї Venango на просторони 10 миль квадратових угасила колисьто великаньска злива. Навіть найстарші люди не тямлять такої зливи якій лише треба завдячити угашенє пожару. Сей пожар наробив шкоди в дереві на суму 100 тисяч дол.

— Розбитє корабля метеором. До Квінставн в Австралії наспіла вість о дивнім розбитю корабля. Корабель той називав ся „Екліпсе“, мав 1469 тон містоти і плив з Ню-Кестл до Сан Франціско. По 85-дневній дорозї настала нараз страшенна буря на мори. Громи били за громами а нараз впав метеорит на передну щоглу, розбив її і кинув на поклад з такою силою, що аж цїлий корабель затряс ся. На тїм не скінчило ся. Метеорит пробив цїлу передну часть корабля і впав в море, але до корабля зачала тепер напливати вода. Залога ратувала ся тим способом, що через чотири днї як ніч так день помпувала воду. Коли однак не можна вже було ніяк удержати корабля верх води, а нїгде не видно було якогось корабля, котрий прийшов би на поміч, приказав капітан Ляссен спустити лодки, набрати, о скілько то лиш було можна, провіянту і покинути корабель. Ледви що залога відплила від корабля, як він зараз затонув. Цїлих 15 днів і ночий плила залога на малих лодках і мала ще лиш тілько поживи, що на кождого припадало по два кусники сухаря і капку води на день. Остаточно й того вже не стало. Три моряки померли і їх вкинено в море, а пажори, що день і ніч плили за лодками, зараз їх пожерли. Від того місця, де корабель затонув, аж до найблизшої суші, до Зендвігских островів було 900 морских миль. Мимо того залога плила відважно з напруженєм всїх сил і остаточно дістала ся на якийсь остров, звідки всїх дуже ослаблених відставлено до шпиталю в Гонолюлю.

— Нові церковні приписи про подружє. Епископскі ординарятп оповіщують в своїх диєцезіях новий декрет про заручини і подружя. Сей декрет видано з розпорядженя і згодою папи Пія X. конґреґацією Триденского з'їзду в серпни 1907 р. Декрет заводить деякі зміни в дотеперішних приписах про заключуванє заручин і подруж католиками всего сьвіта та починає ся словами: „Ne temere inirentur claudestina conjugia. (Щоби легкодушно не заключовано покутних подруж). Від своїх початкових слів декрет називає ся „Ne temere“, а обовязує від Великодня (лат.), се є від дня 19 с. м. Від того дня мають до него приміновати ся всї католицкі душпастирі при уділюваню подруж. Декрет „Ne temere“ постановляє що до заручин, що від тепер лише ті заручини буде церква уважати за важні, які стверджено письменним актом про заключенє заручин. Сей акт мають підписати обоє заручені, а крім того або бодай два сьвідки; отже коли підписує парох, то підписи сьвідків непотрібні. Коли обоє або одно з заручених не уміють писати, то в актї мусить се бути виразно зазначене, і мусить ся покликати ще одного сьвідка до підпису. Доси церква для важности заручин не вимагала конечно письменного акту. Але що заручини в деяких випадках могли уневажнювати подружє, заключене пізнїйше з иншою особою і звідти випливали спори і непорозуміня що-до признаня факту зірваних заручин, тому декрет „Ne temere“ хоче на будуче зарадити тим спорам.

— Засипане місто. Перший раз від часу страшної катастрофи дня 8. мая 1902 р., коли то вибух вулькану Мон Пеле на острові Мартиніці засипав в кількох мінутах цїле місто Сен-Пєр, а в нїм і 35.000 людий, заплив до пристанї під сим містом дня 21. лютого с. р. пароплав француского товариства заатлянтийскої плавби. В тїм самім часї оглядав і ґубернатор острова Мартиніки перший раз розвалини цвитучого колись міста. Його повитав там п. Ернуль, котрий в часї згаданої катастрофи був заступником бурмістра в містї і зі всїх урядників і достойників міских лиш один пережив катастрофу. Пять тисячів людий, що осїли знову на давних розвалинах, жадає, щоби місто се на ново відбудовано. Великі торговельні фірми кажуть запрятувати румовище зі своїх ґрунтів і постановили побудовати на них нові склепи і маґазини. Власти не заняли доси ще ніякого становища супротив сего проєкту відбудови, але піддержують справу в той спосіб, що кажуть очищувати з румовища улиці в містї і гостинцї, які ведуть до него. Дивним дивом брук на улицях, тротоари і каналїзація удержали ся зовсїм добре. При усуваню румовища видко місцями слїди нагадуючі страшну катастрофу з 1902 р.

На памятник Т. Шевченка в Києві.

В. Мартинюк, з Chippewa Falls, Wis. 1 дол.

Хто слїдує дальше?...

Лесь Мартович.

ВІЙТ.

(Конець).

III.

І вибрали Петра Коваленка війтом, а він іще не розумів, що з ним діє ся. Аж як дали йому громадську печатку, то тоді йому трохи в голові прояснило ся.

Старий війт, Степан мав до нього промову. Він не говорив, але бив Петра грімкими словами.

„Уважай мой! Петре, вважай! Ти знаєш, що ти тепер?!

Петро спустив очі в долину.

„Ти тепер найстарший в громаді" — гримів Степан. — „Що ти скажеш, так має бути, а всі тебе мають слухати. Але ти ніякої кари не бій ся, бо ти на те війт у нашій громаді, аби тебе карали. А як тебе покарають? Кажуть тобі гроші заплатити. А ти відки даш? Свити з тебе не возьмуть, бо не твоя, вона наша громадська. Як своє відвітуєш то маєш отут до канцелярії принести свиту й чоботи тай віддати назад громаді!

Тай Іван Хворостюк мав до Петра промову.

„А за громадою обстань!" — говорив Іван кашливим голосом. — „Най тебе тепер ніщо не обходить, та лиш собі дбай за громадою. Печатки нікому не дай, ані не дай свої руки на таке діло що громаді шкодить. А при виборах голосуй заєдно на нашого мужицького кандидата. Не зрадь громади, аби тебе й на вогни пражили".

„Бо як зрадиш, то не маєш чого до села вказувати ся, бо тебе забють!" — доправив один молодший радний.

А Петро Коваленко так відповів:

„Я, панове господарі, своє право розумію. Я маю служити громаді. Я був пастух, то пильнував людську худібку, най кождий скаже. Мені за худібкою так було жаль, як за рідною дитиною, не гріх і побожити. А тепер сам собі сужу, панове громадо, усічіть мені голову на порозі як гадині сорокатій, коли-б я громаду зрадив".

Так Петро Коваленко настав війтом, покинув свою буду тай переніс ся на мешкане до громадського арешту.

IV.

Який із Петра був війт? Ви виділи коли маленького котика, що кождого пса боїть ся? Але як такого котика притисне пес у куті так, що котик не має куди втікати, то він і очі видрапає псови.

Отак же й Петро Коваленко.

Він усіх бояв ся. Бояв ся кождого чоловіка, кождої баби, а може чи й не кождої дитини в селі. Про жандармів та панів то й згадувати нічого: їх кождий боїть ся, не то Петро Коваленко. — Та за те Петро Коваленко додумав ся до того, що він на те війтом, аби його кождий лайдак з міста нападав, а він щоби боронив ся.

Через ту вічну суперечку з панами в місті так розздратував ся Петро Коваленко, що може з жандармів, або урядників хто й хотів із добрим словом до нього підійти, а він усе таки нікому не вірив, та як лиш міг, робив на перекір.

Нераз, бувало, прийде жандарм до села та жадає від Коваленка печатки, яко знаку, що відбув свою патролю. Та Коваленко не дав. Жандарм дивував ся:

„Чому не дасьте печатки" — говорив; — „коли не вірите, то прочитайте, що то на ніяку зраду".

„Е! Як би я читати знав" — говорив Коваленко — „то я би панів не бояв ся, лиш пани мене".

„Буду мені не зліцитуєте, свиту не заберете, а арешту не бою ся, бо заєдно мешкаю в арешті".

Незабаром прийшли вибори на посла. Староста наказав аби кождий війт був виборець. Се Коваленкови й не треба було наказувати, бо громада вже давно постановила післати Коваленка виборцем до голосованя.

Став Петро Коваленко виборцем, дали йому карту голосованя, а громада написала на карті руського мужицького кандидата. Як ішов Коваленко до міста, то йому наказували:

„А вважайте, війте, аби пани вам картку не вкрали, або щоби не приписали польського посла".

Не треба було Петрови Коваленкови два рази наказувати. Пішов перед панів із таким завзятком, що як кара, то кара, як кримінал, то кримінал, а свого не попустить.

При комісиї виборчій був і староста, були й комісарі, жандарми ще й пани з ради повітової. Видирали Коваленкови карту, пхали другу, якийсь його і по сьвіті потяг, але Коваленко не подав ся. Не злакомив ся навіть на гроші.

Як прийшла на нього черга голосувати, то Коваленко виняв карту, розложив її тай тицьнув самому старості під ніс:

— „Дивіть ся, пане старосто, що я голосую на руського посла.

Староста збентежив ся: „Не можна показувати — сказав — „бо се тайне голосоване".

„Я не маю з чим таїти ся" — відрубав Коваленко — „а ви пане вважайте, аби сьте голос не вкрали, бо як кара, то кара, як кримінал, то кримінал, а я свого не попущу!

Хоч викинули Коваленка за двері, але руський посол перейшов.

По виборах довідав ся староста, на який то спосіб став Коваленко війтом тай зараз його з війтівства скинув, а все таки Петро Коваленко хоч за такий короткий час прислужив ся громаді.

Громада за ті його заслуги дарувала йому свиту тай чоботи.

Пішов Коваленко назад пасти худобу та вже й забув за своє війтоване, лиш часом, як розлютив ся на яке теля, то кричав:

Та ти, дурне теля, мене не слухаєш? Таже я громаді служив. Я бідний невчений пастух та обстав сильно за громадою. А щоби то було, як би я був учений тай маючий господар? Тоді я взяв би панків у крипи, що змикали би передо мною, як теля у сіянок".

Наша церков і її вороги в Америці.

Пише о. П. П-н.

(Дальше).

А треба шановному читателеви знати ще й те, що католицка церков, стоячи непохитно на сім становищи, що духовна її власть є висша від всякої сьвітскої власти, боронить рішучо своїх прав конкордатами запоручених і не відступить від своїх засад, хоч малаб через те потерпіти не знати як велику духовну чи материяльну втрату. Клясичний приклад сего бачимо на сучасній Франції, де споганілий, жидівско-масоньский уряд хотів конечно вирвати з під впливу римскої Столиці француску, католицку церков, щоб відтак зовсім її знищити, а де Рим не поступив ся із раз занятого становища ані на один крок, і хоч розганяли монахів, зачиняли і забирали церкви, хоч насильно викидали навіть кардиналів з їх палат, хоч відбирали духовенству пенсию і т. д., а римска Столиця не угнулась; ну, тай, мимоходом кажучи, француска, католицка церков вийшла із сего огню побідосно, вийшла немов відроджена і сконсолідовалась і загартувалась.

А чи є у вас, цареславні панове, який договор, конкордат між царем а церквою? Чи є який параґрафі що обмежав би волю царя в нутреннім заряді вашої церкви? Може сьвятійший Синод або його оберпрокурор є таким законом, конкордатом? Чи може прим. мати місце протест сьвятійшого Синода, коли цар чи його двірска камаріля хоче післати якого не конче то благонадежнаго" епископа в монастир?... Ні, цар іменує, цар усуває, цар рішає, повелїває, царске „jо сему быть" — отсе закон, конкордат, альфа і омеґа. І хоч би ви, цареславні панове, і як торочили своє, а мусите таки підписатись на се, що Бог не дав цареви післаництва, якогось „намащенія" — управляти церквою тай самі царі не пробували навіть собі якусь компетенцію „свыши" винайти або бодай в себе вмовити. „Цар є внутр церкви, а не по над церквою" (Imperator intra Ecclesiam, non supra Ecclesiam est) — говорить сьв. Амврозій і притакнути сему мусите й ви також.

Та прийшлоб ся мені розширити дуже рамки сего писаня, як би я хотів зовсім подрібно вказувати на крутанину цареславних тай збивати всьо більш і менш глупе їх говорене, яким вони силкують ся переконати тебе, шановний рускин чорноробе. — Неоспорима се правда, що дійсною головою російскої церкви є сам „благочестивый" цар і наш народ у своїй простій, а за те правдивій фільософії найменував дуже влучно сю церков не „православною" а „цареславною", ся назва лицює їй так, як лицювалаб прим. чорна латка до — чорної сукмани; цареславна церков, хоч перечить і є ся обурюєть ся на таку назву навіть сам Преосьвященний Платон, архієпископ алеутский і півн. американьский.

І через те, що російска церков не признає божого установленя першеньства (примату) римского Папи, то є, через те, що вона відкидає сей догмат віри, що „римский Папа є наслідником сьв. Петра верховного Апостола... видимою головою цілої церкви і всїх христіян... і що йому дана є в сьв. Петрі повна власть від Господа нашого Ісуса Христа пасти, рядити і управляти всею церквою" (вселеньский Собор фльорентійский), а натомість поставила собі у видиме главенство царя, остає вона в блуді тай не може зватись правдивою церквою, себ-то такою, яку Христос основав. „Де Петро - там церков" - (Ubi Petrus ibi Ecclesia) - сказав той сам сьв. Амврозій; се значить, що лиш ся церков є правдива, в якій є сьв. Петро, себ-то, яка признає сьв. Петра і його наслідників видимою головою. Тому-ж, що у цареславних нема сьв. Петра (вони скинули з уряду сьв. Петра і його наслідників!), їх церков є неправдива.

(Дальше буде.)

З Російської України.

(З „Землї і Волї)".

Нині вже ясно, що український нарід в Росії починає нову дату свого духовного відродженя.

Після бурхливої революційної пори по перших відважних виступах в завзятій боротьбі проти ганебного, хижацького уряду, — настав часовий затишок... Як на морі в бурю... — набігла перша хвиля на пісчаний остров, що загороджує їй шлях до вільного простору, ударила з усеї сили на берегове каміне, — поперевертала, поперекручувала, змила частину побережжа, але й сама розбила ся й розпорошила ся на частки, на маленькі бризки... Немає хвилї войовниці... Але за нею набігає друга, третя, геть, геть вже набірають вони сили підіймають ся все вище й вище в гору, щоб з новими й помноженими силами ударити ще й на свою перепону, змити, залити її й перекотитись через неї до безкрайного, широкого простору...

Перша хвиля революції розбилась... Вона не встигла зразу набрати досить сили, влучно вдарити у відповідне самодержавного намулу... Але у затишку, що настав по ній, — нишком непомітно, набірають ся вже по троху і поволи нові сили й нове завзяте, що підіймуть хвилї народнього моря вище від найвищої, найнепереможнїйшої загати...

За час своєї визвольної боротьби селяни і робітники українські багато дечому навчились й багато дечого шкідливого і забобонного забули. Вони пізнали, що сором перед всім своїм „мужичим", простим, демократичним, — се сором облудний, хибний і ганебний, вони упевнились, що не стидатись, не відкидати своє рідне та переймати сьміло, без розваженя все „панське" (а тим самим і російське) треба, але плекати своє рідне, українське, — розвивати його, допровадити до того рівня, на якому стоять всі инші просьвічені цівілїзовані народи... Вони переконались, що в решті решт все робітницьке і селянське мусить таки перемогти глитайське, панське й попівське... і дійсно переможе! Побачили, нарешті, що рідна мова, рідна книга, рідна просьвіта й школа — се могутня зброя до боротьби з темнотою й насильством...

І от, ніби після довгої і лютої зими починаєть ся потроху на російській Україні провесна духовного відродженя українського люду. Проміння сонця самосьвідомости й умового прояснення починають осяювати найдальші закутки, провикати у глиб народній ґрунт... Вже не к Різдву йде, але к Великодню...

То тут, то там, все в більшому а більшому числї починають закладати ся українські просьвітні товариства; з'являють ся в значній скількости книжки, писані не московською (русскою), а щиро-народньою українською мовою; по селах і місточках виникають гуртки й визначують ся поодинокі люди, сьвідомі своєї національної української гідности; навіть в пансько-попівській чорносотенній Державній Думі посли-селяне, — хоч і не рішучо й несьміливо, але всеж домагають ся заведення по школах навчання на українській мові. Рух сей починає захоплювати й привертати до себе також і вищі, просьвічені верстви українського народу: по університетах і инших школах Українці-академіки домагають ся заведеня науки на їхній рідній мові, в Київі заснуєть ся „Наукове Товариство", подібне до львівського, діяльно збирають гроші на памятник нашому славному народньому велетневі Шевченку, щоб вибудувати його на славу всьому українському народови у Київі. Словом, скрізь іде ніби не голосна, не чутна й не показна, здаєть ся, але надто пожиточна праця, над будованем тої непорушної твердині нашої національної й духовної самостійности, до котрої могутні хвилї народнього обуреня і гніву нарешті прочистять шлях і до якої стремлять невпинно всі живі краплини нашої суспільности.

Правда, наша весна народня іде покищо не дуже спро і не зовсім дружно в царській державі; перше просьвітне і культурне зілле вийде з під царського снігу мабуть вялим і не буйним; може ще не один лютий мороз ударить і прибе молоді наростки і пупянки наших поривань до людського, людяного й самосьвідомого житя, Але, не дивлячись на всї тортури, надужитя, насильства і наруги покрівавлених катів народніх, все-ж таки наша хлопська й пролетарська українська народня справа рушилась... — Весна іде!

О. Прилуцький.

Заява!

Заявляє ся всїм п. п. Секретарям відділів Р. Н. Союза, щоби не присилали нововступивших членів до Редакції, тілько до Голов. Уряду, бо з того виходить так, що члени нові, надіслані до Редакції від місцевих секретарів, вписує ся їх і висилає ся їм ґазету, а гол. Уряд при кінци кождого місяця присилає загальний спис зі всїх відділів нових членів і тогди такий член є два рази вписаний і по два числа ґазети дістає.

До Редакції належить лише присилати зміни адресів і членів тих, котрі через яку небудь помилку не отримують ґазети, а виказ нових членів тілко до Гол. Уряду Р. Н. С.

Редакція.

Вгадайте, як ліпше?

Ось послухайте, Остапе, яка з нами пригода сього дня трафила ся. Ото йдемо ми з кумом Семеном стрітою й дещо межи собою бесідуем, коли це чуем: „бев! — бев!“ Дивим ся — перед нами якась церква, на вій хрест, такий як й на наших церквах. Я й кажу: зайдімо куме в цю „церкву“, та помолимо ся Богу — вона, певно, християнська, коли на ній е хрест. Зайшли ми та й давай хрестити ся, та поклони бити, аж лунае по „церкві“. Ті двері, що за ними мае бути престол, були зачинені. Коли це -- скрр-иип...й відчинились вони: Ми дивим ся й очам своїм не вірим: з олтару виглянуло, вилупивши свої баньки, якесь страховище з цапиною бородою й пейсами, грива підрізана. Кум Семен й смиче мене за рукав і каже пошепки: „тікаймо, куди це ми попали? Далебі це той, що у мене в Галичині коноплї та вал купував й добре мене ошукав“.. Я йому таке шепнув — зажди мов куме, побачимо, що буде далї. Лишились ми, а кум стоїть та дріжить. Чуемо — те страховисько з бородою й верещить: „благословенно царство!“ Я собі й думаю: чиеж то царство таке „благословенне“?! Коли далї й чую про якогось імператора Миколу (та ще й Олександровича), про відомого менї цїсаря Франца Йосифа та Президента Американського. Що це за нахаба думаю собі — замісто сьвятої Тройцї, як то бувае завше в Христовій церкві, — три цїсарі. Так зразу й дало менї до гадки чи це часом не корт який урядовий, невідомий менї? Та й думаю собі: отак, зайшли ми з кумом Богу помолитись, а тут за Бога ані гадки, та славлять цїсарів зі всього сьвіта! Позаяк це страховисько не понашому верещало, то я й не міг всього зрозуміти: чи там і Хиньского та Турецкого цїсаря ще вславляли та й иньших чи нї. Японського — добре помітив, що не вславляли, бо він їм добре дав ся в знаки. Хоча якось моторошно було, але я відважив ся побачити, що далїй вийде з цїеї комедії. А кум Семен стоїть та дріжить. Як я опісля довідав ся у нього, то він дуже застрашив ся почувши про Миколу, бо він чув, що десь то цей коронований мордерця замного бідного народа позбавив житя, а грабуе нарід майже серед білого дня, та й нещадно навіть остатню сорочку з селянина злупкке й від нього нема жадного захисту, позаяк він біля себе тримае величезну ватагу кровопійців розбійників. Щось іще це страховисько безупинно верещало, а йден хлоп, що стояв поперед всіх, теж щось до нього озивав ся. Коли це, дивлюсь, тягне це страховисько зі стола, біля якого воно стояло, якусь річ, окуту блискучими бляхами, розчиняе... аж то книжка й починае мов би то читати. Пробубонївши доки йому схотїлось воно знов її склало тай почало щось базікати, вилупивши баньки, якими так і поводить по всьому мешканю, зупиняючись на людських кишенях, певно зважуючи у кого кешеня найбільше одстовбурчуеть ся. ся. Кум мій зблїд та дріжить, ще гірше настрашив ся, аж ногами стугонить о підлогу. Що воно й по якому базікало, того я не зрозумів: чи по китайському чи по турецькому. Коли це раптом це бородате страховисько як „розштакаеть ся“, та як почне „какать“, так майже раз по раз: „как“ та „как“, „што“, та „„што.

Ой лишенько! Сей час я зрозумів, що тут річ непевна, що ту щось тичеть ся моїх та й кумових боків. Та й позираю, чи не ганяе який дїдько з обмахалом по мешканю. Коли гляну на кума, а він бідолаха — задкуе, задкуе до дверей.... діставши ся до них, як суне прожогом тїкати, я вхопивши ся за боки, чи ще цїлї — тай собі давай Бог ноги, за ним. Аж на стрітї опамятали ся. Тут мій Семен і каже: „отак, куме! послухав я тебе, та й пішов за тобою, це ти винен. Ну й помолили ся Богу! Як піду до своєї церкви — поставлю здоровенну сьвічку, за те, що днеська не зістав позбавлений житя та взагалї й боки цїлї“. Я впевняв його, що я тоже не винуватий: хто може знати наперед, що буде опісля, та ще на цїм будинку й хрест стоїть. Коли ми бесїдували, тим часом надійшов до нас один чоловік, який прямував до сього страшного будинку. Ми розповіли йому про свою пригоду й перестерегли, щоби він не відважував ся йти в цей будинок. Він нам відповів, що спершу й з ним така пригода стала ся, навіть таки й боки щеміли, але як часто та густо по боку „штокають“, та примазують „каканням“ то чоловік привикне й дальше буде ходити до сього вертепу. Та воно й так, коли чоловік жінки довго не бе, та не набреше їй з сїм мішків нісенїтниць, байок, то вона нудить ся й скучае та всїлякими засобами заходить, щоби він їй хоч трохи попобив та вилаяв і опісля цього їй відразу полекшае. Так мае бути й в цїм дїлї.

Дальше сей оден оповідав, що цей будинок есть расейска „православна“ (царо-кнутославна) церква, а ходити до неї варто, бо за це буде нагорода, та не аби яка, не на тім сьвітї, а на цїм. Всїм тим людям, що ходять до сеї расейской буциґарнї дадуть в Расейскій Сибериї землї, скілько хто забажае. Видко він з наших людей, бо бесїдував з нами по нашому. Я зацїкавив ся й запитав в нього, чи він розуміе все те, що бородате та пейсате і волохате страховиско верещить. Він відповів, що хоча він і не розуміе його, але певний в тім, що воно завше базікае й верещить про Сиберію, яку так вихвалив аж до небес Гладик в своїм „Посувачі“. При споминї про Сиберію у сього чоловіка обличчя так і сяе. Певно вявляе собі що там рай. (Бідолаха й оком і духом не відае про те, що в Сиберію російский уряд засилае своїх ворогів, о. е. обдертий ним нарід, в якого уже крім душі — нема нічого більше відняти. Задля того уряду, хто бідний той його ворог). А чогож то — кажу — те страховиско своїми баньками так несито позирае на людскі кишенї?! — „Та то ничзате даром бери землї в Сибериї, скілько забажаеш!“

О така то, Остапе, нам з кумом Семеном пригода трафила ся. Від тодї ми, навіть тою стрітою страшили ся ходити, коли маемо не порожні кишенї. Та не вовсїм то добре, коли й боки щиплять.

Підслухав
Грицько Чалий.

З галицького москвофільського багна.

Вшехполяки видають у Віднї тижневник „Polnische Post“. Ся ґазета мае тепер на метї обкидувати болотом і гразию все, що україньске. Нїчого отже дивного, що з сею ґазетою знюхав ся тепер і „русскій“ посол Глїбовицький і в послїднім числї „Polnische Post“ висказуе свою і своеї „русской“ партії проґраму. Передовсїм отже заявляе, що він і його партія дуже люблять Поляків, а в сїй любови перешкаджають тільки найбільші вороги Поляків і „русских“ — Українцї, приятелї... Прусаків. Ті Прусаки — каже господин Глїбовицкий — мають за се устроїти Українцям самостійне князївство зі столицею в Київі під кормигою князїв Гогенцолернів (які, як звісно, панують в Прусах).

А рівночасно коли п. Глїбовицький „обяснял ся в любві“ вшехполякам і представляв Українців, як найбільших ворогів Поляків, рівночасно москвофіли видали брошуру „Русско-народный катехизмъ“ у Львові. І в тім катехизмі пишуть на 22 стор., що всї Українцї служать Полякам і е польскими льокаями та що „найнебезпечнїйшим ворогом Русинів (!) е.... Поляки (!)“

Справдї треба подивляти ту безличність москвофільских проводирів і ту безмежну темноту та глупоту їх приклонників.

При соймових виборах шляхта з усїх сил помагала москвофілам. Треба було отже подякувати „виборцям“ за вибір. Перший зробив се о. Колпачкевич, новибраний соймовий посол „русско-народной партіи“. Скликав отже на 23 марта збори до Руськоі Рави. Приїхали шляхтичі, москвофільскі попи, придриптали „порядні“ жидки і горстка дяків та паламарів. До президії зборів покликано дїдича і повітового маршалка Обертиньского і попа декана Стецяка. Тепер посол Колпачкевич почав „podziękowanie“. Дякував отже за вибір панам шляхтичам, кондеканальним „духовним отцям“ і жидкам (аякже, тим самим Жидам, про яких „Русское Слово“ пише, що се дуже небезпечна банда і що конче треба ся від неї увільнити. По нім говорив князь Сапіга, дїдич Височький і ще якісь обшарники і попи. І шляхтичі і москвофіли розійшли ся дуже вдоволені зі зборів. „Свої своя познаша“.

А тепер справа 100.000 рублїв. Якийсь Борзенко з Одесси хоче дати 100.000 рублїв на урядження з'їздів усїх Славян. Се дуже сподобало ся галицьким „русскимъ“. З одного боку працюе др. Марков у Віднї, а з другого Дмітрій Верґун у Петербурзї. На зборах „общественных деятелей“ в Петербурзї реферував про се п. Верґун. Та штука не вдала ся. Зібрані остро виступили проти Верґуна, а д. Степаненко здемаскував його і доказав зібраним, що жадних „русских“ нема в Галичинї, тільки Українцї. Не мае п. Верґун щастя. Свого часу (сему пару лїт) поїхав він до Росії з відчитами. Та в Київі мало що не обили його крісламн, в Москві викинули зі сходів. Поїхав в рештї на „виступи“. Та і тут зробили йому чеські соціялдемократи, російські, польські і українські студенти таку лазню, що ледви втїк цїлий бідолаха. А коли збанкрутовав зі своїм „Славянскимъ Вѣкомъ“ у Віднї, перенїс ся до чорносотенної ґазети „Новое Время“ в Петербурзї і тепер думае з послом Марковом, якби то здобути тих 100.000 рублїв н. Борзенка.

А тепер, як ґаздують москвофіли народними грішми?

Жив собі свого часу тихий чоловік, Русин старої дати, Михайло Качковський, який записав усї свої гроші на народні справи. Сї гроші захопили в свої руки москвофіли і обертають на свої цїли. І тепер, як доносить „Галичанинъ“, з лїтературного фонду ім. Качковского“ розділено запомоги слїдуючим ґазетам: „Русское Слово“ 911 К. 59 с., „Наука“ 300 К. „Вѣночекъ“ 400 К. і „Посланникъ“ 200 К. Сей „Посланникъ“ був досї в руках Джулинського, старого нешкідливого попа, а тепер кулив його молоденький попик, заїлий кацап Пилипець. Як бачимо, гроші Качковського розділено найпоганїйшим москвофільським ґазетам і ще кільком старикам москвофільським ветеранам, як Богдану Дїдицькому, попу Заловоцькому, д-ру Антоневичу і Луцику. Гей, куди то дївають ся гроші призначені на народні цїли!

ДОПИСИ.

St. Louis Mo.

Не е нїчо гіршого чоловікови на сьвітї як хороба. — Вона нищить здоровле, відбирае силу до працї, ноги, руки виповідають послух, так що робить чоловіка цїлком немічним.

Та — бож й у хороби не один спосіб. Одна відбирае смак, друга дае апетит до їди а відбере апетит до пиття і т. д. так що хороб таких е без числа.

Але е хороба, котра сказатиб, нїколи не пошкодить чоловікови самому, лишень його голові. То так щось виглядае як запаморока. Чоловік навіщений такою запаморокою, перестае знати сам себе, тратить приязнь й любов до другого а вкінци відкидае все що е найдорозше йому .самому тай цїлій суспільности.

Така сама хороба пануе тепер в Ст. Люйс між нашими Русинами. А щоби перешкодити тїй лихій та заразливій запаморозї, засновано дн. 12 цьв. с. р. товариство „Табор Богдана Хмельницького“. Цїль сего товариства е: ширити „Просьвіту“, котра е знаменитим лїкарем против сеї запамороки; — давати відчити, які будуть найлїпшими лїкарствами против тої фатальної хороби; відтак давати представленя театральні, які припоминати муть старокраеві вже давно забулї звичаї та виявляти муть наслідки тої власне заразливої запамороки.

Взагалї згадане Товариство мае на цїли боронити прав свого руського народу та проганяти на чотири вітри того, хто важив би ся безчестити імя Руси України.

Василь Колодій.

З Скрентон, Па.

В 13-ім числї Ам. Рус. Смітника появилась зі Скрентон під заглавієм „заслато“ веліе душеполовное чтеніе зредаґоване нїким иньшим, а тілько мадяроньским duchovnik-ом pre uherskych greko katolikoch na flatzu, а підписане Іоанном Левиньским. Гей, Ваню, а ви де і коли навчили ся писа[illegible] такі „чудесныя м[illegible]ованія“? Таж ви заледви кавалок патика можете втримати в вашій руцї, а не то писати аж такі три величезні шпальти і ще і кусцьок четвертої! Чи в вас в Берестї, або ви самі говорите таким язиком, як ся ваша ніби то допись, під котрою ваше імя підшкробано? А ктож то вас так скоро навчив писати таким жарґоном? Таж ви і нинї непотрафите так говорити, або як по вашому в краю називае ся „ґадати“, хотяй би вам ваш невинний язик витяв в ґамби. А когож то ви, господинцю всечесний, так красненько назвали „фарисеями“? Таже ся назва як раз стосуесь до вас самих, ну і до вашого півбога, котрий вам допоміг, а радше сам написав сю вашу славну [illegible]писанину. Фарисей, фарисея пізнае по тім, що він сам е фарисей, отжеж знайте Ваню, що ся назва тичить ся Вас і вашого совітника. Що ви е з Галичини, то майже всї скрентоньскі Галичани о тім знають, але щоби ви тепер були правдивим Русином, то знов о тім сумнїваю ся. Може бути, що колись во время оно були і ви добрим Русином, но але послїдними часами ви показались ворогом і здрадником Русинів і далисьте ся пізнати яко хруниско, котре хотяй невелике, але пустити го до загороди, то посвинить, порие і наробить шкоди. Та бо, як чую, Ви вже і на нашого руского Епископа погавкуете із за prevelebnoho угла, кажучи, що „най лем іщи раз приде ту до нашої церкви, то го сам вишмарю“. Гов, штап, Ваню, не грозїть так, бо з превеликого вимахуваня, можете собі вивихнути вашу ручку, а тогди вже би направду було „капут“ і бувай здоров Парасю і ти шкапонько, що возиш пиво на возї.

А забули ви, панцю, як во время оно лїзласьте на штирох ногах, на лїктях і на колїнах, перед того самого Епископа, котрому тепер відгрожаетесь із за prevelebnoho плечей? А тю на вас! На сей раз досить, другим разом дістанете трошки більше, разом з вашим совітником....

Галичанин.

H 70 Заява.

Понеже сотки листів приходить до нашої адміністрації „Свободи“ і до нашої фірми банкової Ruth. Publ. & Exch. Co. — з всякими информаціями — длятого на слїдуюче тільки тому відповімо, хто залучить марку почтову на відповідь.

Від Адміністрациї „Свобооди“ і банкової фірми R. Publishing and Exchange Co. 184 Hudson Str., N. Y.

— Подаю до відомости, що моя адреса есть:
Rev. N. Pidhorecki,
317 E 18h Street, New York.
Bell Telephone 1676 Gramarcy.

„SWOBODA"
(LIBERTY)
The Ruthenian Weekly
published every Thursday at
184 Hudson St., New York, N. Y.

Published by
Ruth. Publishing & Exchange Co
Anth. Curkowskyj, editor.

Terms: Two dollars a year.

Established 1893.

Advertising rates furnished on application.

Entered as second-class matter December 21, 1906 at the post office at New York, N. Y. under the Act of Congress of March 3, 1879

„Свобода"
часопись для руского народа в Америці і орган „Р. Н. Союза", виходить що тиждня в Четвер і коштує:
в Америці на 12 місяців...$2.00
до стар. краю на 12 місяців $2.00
в Америці на 6 місяців.....$1.00

Оплачувати ґазету треба всегда з гори.

Гроші треба посилати в рекомендованім листі, або через експресовий, або почтовий money order (моні ордер). Money order, то є карточку ,котру дістанете від почтаря або агента на експресовім офісі, пішліть нам, бо без того ми не годні гроший дістати.

Адрес:
"SWOBODA"
184 Hudson St., New York, N. Y.
Телефон 7074 Spring.

Хто хоче, щоби єго адрес змінити мусить подати нам, крім нового, також свій старий адрес.

Убійство ґр. Потоцкого.

Опис події.

(За „Ділом")

Авдієнція у намісника.

Дня 12-ого с. м. полудне, як звичайно кождої неділї уділяв намісник авдієнциї. На авдієнцию, як кажуть, зголосило ся 21 осіб, між ними, як звичайно, також директор поліції з урядовим справозданєм. М. Січиньский записав ся до авдієнциї „в справі особистій" (щоби просити о місце заступника учителя). Дожидаючи в ждальні своєї черги, заховував ся цілком спокійно, переглядав ґазети, поправляв собі волосє перед зеркалом, розмовляв з селянами, що також дожидали авдієнциї. Коли прийшла на него черга, возьний відчинив йому двері до авдієнцийної салї і зараз зачинив за ним. По малій хвилї почуто

три вистріли.

До авдієнцийної салї вбігли два возні і кілька осіб із ждальні. Намісник лежав на помості і силував ся піднести ся; по лівім лици плила кров. Був притомний і відозвав ся: „Тримати того драба! Хто він є?"

Возний Йосиф Каняк хопив Січиньского за руку, а сей спокійно відозвав ся: „Не тримайте мене; я не втікаю". Другому возьному, Теодорови Майкутови, що також хотів його придержати, віддав бравнінґ і сказав: „Возьміть собі тепер!"

Січиньского вивели на разі до сусідної ждальні, де його стерегли возні.

В ждальни заховував ся Січиньский цілком спокійно. До селян, що там еще сиділи, сказав: „То за вашу кривду, за вибори, за Каганця!" Пишуть, що й стріляючи до намісника, мав сказати: „Отсе за вибори!"

Увязнене Січиньского.

Тимчасом візвано урядника з полїцийної інспекциї. Відтак прибув поліцийний комісар Діонизій Бігун. Січиньский знав його мабуть зі слідства в справі увязнених руских студентів (підчас демонстрациї і голодового страйку 1907 р.) і повитав його словом „Гаразд!" Комісар нічого не відповів. Тоді Січиньский каже: „Не знаєте мене?" — Ні! каже. — „Я Січиньский". — Що тут робите? — „Як то що? Я застрілив його!" — Кого? — „Потоцкого". — За що? — „За вибори, за Каганця, за нашу кривду" — Говорив спокійно. Потім комісар заявив йому, що його арештує, і візвав іти за собою. Січиньский зійшов спокійно на улицю, і тут посаджено його до дорожки; разом з ним сїло кількох поліцаинтів. В другій дорожці їхав за ним комісар з кількома поліцаинтами.

На поліцийній інспекциї.

Без роблення якого небудь опору, супокійно зійшов арештований на діл, де всаджено його до дорожки, яка під поліцийним конвоєм помчала на поліцийну інспекцию. Під поліцийним будинком добув М. Січиньский для фійкра 10-короновий банкнот, а коли йому звернено увагу, що фійкрови належить ся лише 80 с, сказав: „Мені гроший і так більше не треба!"

М. Січиньский про свій вчинок.

Переслуханий — о скілько се можна знати — зізнав передовсїм, що називає ся: Мирослав Січиньский, має 20½ літ, уродив ся в Чернихівцях і є студентом III. року фільософії на львівскім університеті. Батько бл. п. Микола помер, а мати Олена живе у Львові при ул. Зибликевича. Намісника знав лише з видженя і ніколи з ним не говорив. Перша думка, щоб убити намісника, вернула в нім ще торік у вязниці, коли по університетській домонстрациї уладжено масові облави на студентів. Він бачив, що галицький намісник гнобить не тільки Русинів, але як виконавець волї шляхти гнобить також люд польський і жидівський. Безпосередним фактом, що спонукав його виконати свій намір, була смерть бл. п. Марка Каганця, якого в такий нечуваний спосіб закололи жандарми. Арештований розповідав, як він їздачи по селах в часї виборчої аґітациї, бачив на власні очи великі кривди, які терпить руський нарід, бачив шахрайства, яких допускають ся підчинені ґр. Потоцкого супроти руских хлопів, тож в нїм бурило ся все проти намісника ґр. Андрія Потоцького, якого уважав моральним виновником всего лиха. Рішив усунути його в переконаню, що його смерть запобіжить системі.

Сам живої участи в політичнім житю не брав, а назвище його є радше в доме через пок. брата Мстислава, який вів горячу аґітацию за виборчою реформою. Арештованим був крім університетскої афери, ще будучи ґімназистом по антикерберівскім вічу, що відбуло ся в Фільгармонії. (Тоді на руську демонстрацию напала поліция й виконала страшну масакру. І саме ґр. Потоцький з Кербером приглядали ся з балькону, як масакровано Русинів і між ними й сестру Мирослава Сього).

До убитя ґр. Потоцкого його не намавляв ніхто і нікому з своїм наміром він не звірював ся, хоч мав богато знакомих, бо хоч теоретично кождий з них похвалив-би його намір, то практично від сего вчинку його відраджували би. Спершу хотів застрілити намісника на улици, але побоював ся, що міг би й кого иншого застрілити, а жаль йому було невинних жертв. Через те порішив піти на авдиєнцию. Ще до останного часу не знав, коли саме виконає свій намір. В суботу до вечера був дома, а відтак пішов до кофейні „Secesion". Тої днини запала у него й остатна постанова що до часу виконаня вчинку. В неділю взяв з собою бровнінґ і індекс, щоб умотивувати ним свою просьбу о авдиєнцию в справі суплентури. Коли прийшла на него черга, увійшов до авдиєнционального покою з бровнінґом в правій кишени і безпроволочно виконав те, що задумав. На запити комісаря зазначив арештований виразно, що не робив ані зі злости, ані з якоїсь личної анімозиї, ані з подразненя алькоголем, бо алькоголю впрочім ніколи не уживає.

Жаль чоловіка а не убитя намісника.

На початку переслуханя ще не відомо було, що діеть ся з ґр. Потоцьким, коли ж вістка про його смерть дійшла до ком. Станкевича, сповістив він про се арештованого, та се не викликало на нїм якогось незвичайного враження. На виразний запит переслухуючого комісаря, чи не жаль йому, що вбив чоловіка, відповів: Певне, що я волів би, аби не було угниту, щоб не треба було виконувати атентату. „Намісника як чоловіка жаль мені, але того що я зробив, зовсім не жалую". Відтак додав, що жаль йому жінки намісника і дітий, бо вони не винні. Намісника йому не жаль зовсім.

— Чи знаєте, що за те, що ви зробили, жде вас шибениця?

— Знаю.

На поліциї вискакувано здивоване, як Січиньский міг кинути ся на так визначну особу, на те заявив він, що тут нічого дивувати ся, бо тут все зовсім зрозуміле. Колиб я був знов на волі, а Потоцький ще жив, то був бим в стані то само ще раз зробити"!

О шестій годині вечером протокол покінчено. Комісар Станкевич, звинивши ся, що написав його по польськи, прямо тому, що не володіє нашою мовою, подав протокол до підпису і М. Січиньский підписав. Відтак одяг ся в пальто — і ждав.

Скованє.

Та тут приказав комісар поліцийному жовнірови принести кайдани, щоб окувати арештованого, як винного злочину. „Колиб не схотів утечи — докинув ревний поліцийний урядник, Фастнахт. „Не бійте ся — замітив Січиньский, таж такого наміру я мабуть не проявив"!

Руки до окованя протягнув з повним супокоєм. Сковано і введено його з кімнати. „Поправте мені капелюх"! — попросив ведений поліцантами. Вихідячи з інспекциї потряс кайданами та кликнув до людий: „За Каганця — Потоцький"!

Українець-Москаль-Поляк.

Сегодня у XX ім віку, є у нас еще такі недоучені і півучені недоріки, що заєдно торочать, що будім то ми і Москалі, се „адін народ". У нас були також свого часу навіть і такі, що науково (!?) доказували, що ми є з Поляками один народ, та що нїяких Русинів-Українців на сьвіті нема, але що ми то лише наріче Поляків, а не зовсім окремий народ. Слово в слово, вони послугували ся такими самими арґументами і доказами, якими послугують ся тепер москвофіли, лишень на польску сторону. Днесь, коли б який Поляк схотів доказувати, що Українці і Поляки то один і тойсамий народ, сьвіт такого висьміяв би, та уважав би його за півголовка. А однак еще сорок літ в зад, ся теорія була загально принята і Поляки вірили в ню сьвято, та і між нами були численні прихильники тої науки.

Нинька уже такого і з сьвічкою не найдете..., Відчепили ся від нас Поляки, присипили ся на їх місце Москалі, а властиво не так Москалі, як наші, такой доморослі перекинчики.... Пройшло кількадесять літ, і з тих, що казали, що „Polak i Rusin to jeden narod" не стало і слїду, пройде дальших кількадесять, та й ті, що торочать про „адін народ", потонуть також у забутю....

Але полишім ми мову на боці. Ми знаємо добре з історії, що були перше, та й тепер суть такі нещасливі народи, що стратили свою власну мову, а переняли чужу, а однак мимо того уважають ся за цілком окремий народ. От наприклад хоч-би і Ірляндці (Айриші). У них тілько де-не-де задержала ся власна їх мова, а взагалі не тілько за урядову, але і за родинну мову уживають вони анґлїйскої мови. Не вважаючи однак на се, Ірляндці так через відмінний свій характер, склонности і звичаї суть зовсім окремі від Анґличан. Другий примір тутешні Американи: вони також уживають анґлїйскої мови, однак ані вони самі, ані ніхто другий не буде їх вважав за Анґличан. Таж прецінь і для муринів (ніґрів) замешкалих тут в Америці, матерною мовою є мова анґлійска — однак ані вони самі не вважають себе за Анґличан, ні ніхто другий їх за таких не буде числити.

Одже як видко, крім мови, (яка може навіть і затратити ся) є ще деякі иньші знаки, по яких пізнає ся окремість одного народу від другого. Мова—се добро, яке з віками легко перемінює свій вигляд; однак суть иньші добра — прикмети народні, які з віками не затрають ся, і по них пізнає ся ріжниці найлекше. Ними є будова чоловіка, а передовсїм його черепа (чашки), дальше его характер, вдача.

Роздивім ся отже, чи Українці і Москалї, наколи они мають бути „адін народ" мають усї прикмети, (крім мови), спільні, чи може в дечому розріжняють ся. Для тим більшої ясности ріжниць втягнемо тут в порівнанє також і Поляків.

Перед нами три спорідненї народи. Історія поселила їх одного побіч другого, ба навіть в богато місцях їх помішала з собою. Всї они Славяни; однак під впливом часу, під впливом відмінних обставин, історії, иньшого вигляду і характеру землї на якій вони живуть. сї народи так поріжнили ся між собою, що тепер мають більше ріжного, свого окремомого, як однакового. Переконаємо ся об сїм, коли їх порівнаємо зі собою.

Почнемо від того, як они суть збудовані. Коли поглянемо на чашку Українця з гори, то вона своєю формою буде дуже подібна на яйце звернене своїм носком (тоншим кінцем) наперед. Чашка у Москаля є кругла. У Поляків чашка є далеко довша як у Українця. Коли возьмемо міру, то чашка Москаля має високости 75½ міліметрів, Українця 76 мм. а Поляка 77½ мм. В ширину має череп Українця і Поляка по 80 мм. а Москаля 78 мм., себто 2 мм. чашка Москаля є вузша від чашки Українця і Поляка. Бачимо, що ріжниця тут не дуже велика, але коли зважить ся, що сї три народи, се діти одної родини, Славяни — то тоді ся ріжниця покаже ся дуже характеристичною.

Коли порівнаємо довжину ніг з довжиною всего тулowища, то прийдемо до дуже цікавих заміток: у Поляків ноги далеко довші, як кадовб, у Москалів ноги коротші від кадовба; у Українців ноги і кадовб суть зовсїм рівні. Дальше, шкіра у Поляка найбілійша і через се він має на лиці ясні і живі румянці; у Українця шкіра найтемнійша, через що він є чорнявий, без румянця; у Москаля шкіра пухка, неелястична краски бурої і румянець грає на всїм лиці.

Тепер перейдім до системи нервової. Від міри чулости, від того, як народ переймає ся околишними вражінями, залежить характер народу, его стан політичний та й здатність его до розвитку. Москаль, се тип флеґматика дуже мало чулого для околишних вражінь. Противно—у Поляків чулість є дуже велика — він є санґвінїк. поривчий. Українець, се тип меланхоліка.

Найвиразнійше народний характер показує ся в звичаях. Звичай — се те, як чоловік живе, як він поводить ся з людьми, як до них відносить ся, як він поводить ся у всяких случаях житя.

На малій чулости Москаля засновані его прямота, отвертість і грубіянство; він зовсїм не зважає на се, щоб там когось не зачіпати, не образити; він міряє усе власною міркою і гадає, що усї люди так само як і він повинні бути необразливі. Отсе є і жерело грубіяньства Москаля. Противно у Поляків, через їх нервову чулість виробляє ся таке: кождий Полак, без жадного навіть лихого заміру, силує ся вдати себе як найгарнійшим, силує ся показати себе кращим, ніж він є в справді і звернути на себе найбільшу увагу усїх. Русин-Українець не уміє відразу відповісти на вражіне; він відповість на него доперва за день, за тиждень. Тим то в характері Українця з'являє ся смирність, гумор і нещирість. Гумор через се, що Українець хоче спинити, відпихнути від себе прикрість, тим то він в прикрости знаходить щонебудь сьмішне, глумливе і тим чином хоч трохи зменшає недобре вражіне.

Народний характер являє ся також в гречностях, церемоніях і лайках.

Москалї суть наскрізь практичні. Сей час, який Поляк або Українець уживають на гречности, церемонії, зістає ся Москалеви вільний. Він мало звертає уваги на другого, а пильнує лишень власних інтересів. І тут причиною також мала нервова чулість Москаля. Уся гречність Москаля се хвалене сили, практичности, авторитету. Поляк противно, в гречностях доходить аж до пониженя себе самого: „padam do nóg", „całuję rączki" і т. п. стало загальним привитанем у Поляків. Русин мало кому править гречности, таї то найбільше до власної родини, та до людий близьких, і то помірно.

Що до лайок, то тут абсолютна перевага по стороні Москаля. Лайки у него незвичайно обильні, ґрубіяньскі і цинічні. Поляк навіть лаючи ся, не забуває повеличати себе самого. Українці лаючи ся, також часом не цуряють ся цинізму, але найзвичайнійше буває лайка мітольоґічна: чорт, трястя, та бажане чогось лихого.

Що до відносин родинних, то і тут видимо ріжницю. В родині Москаля, а се кождому сейчас кидає ся в очи — неограничену власть

Адресар Братств Р. Н. Союза.

Єсли хто найде похибку в адресарі свого братства, нехай сейчас повідомить про се редакцію.

Від. 99. Бр. сьв. Отця Николая в Вилксбері, Па. А. Петришин предс., А. Савіцкий кас., А. Шкробяк, секр. Міт. відбуваюсь ся кождої неділї по 15-ім в церковній салї North Main St., Адрес: Anthony Skrobiak, 48 Johnson St., Wilkesbarre, Pa.

Від. 100. Бр. Сест. сьв. Ольги в Мікіспорт, Па. А. Дзяма прд., М. Каськів скр., М. Фринцко кас. Мітинґи четвертої неділї по першім. Адр.: Mary Kaskiw Box 49, McKeesport. Pa.

Від. 101. Бр. Пр. Богор. в Кенонсбурґ, Па. М. Гресь, предс., М. Хохоляк, кас., А. Ярковска, секр. Міт. в послідну неділю місяця. Адр.: A. Jarkowska, Box 381, Canonsburg, Pa.

Від. 102. Бр. сьв. П. і П. в Клівленд, О. С. Брунарский, пред., М. Чеґін касієр, А. Качала секр. Міт. в другу неділю місяня. Адр.: A. Kaczala, 2213 W. 5th S. W. Cleveland, O.

Від. 103. Бр. сьв. О. Николая в Експорт, Па. В. Чупа, предс., М. Чупа кас., М. Мечержак, секр. Мітинґи відбувають ся по 15-ім кождого місяця в домі В. Чупи, Адрес: M. Meczerzak, Box 9 Export, Pa.

Від. 104. Бр. сьв О. Ник. в Перт Амбой, Н. Дж. М. Ваверчик, предс., І. Гаврилко, кас., С. Крицкий, секр. Мітинґи відбувають ся в другу неділю місяця о год. другій пополудни. Адр.: S. Krycky, Perth Amboy N. J.

Від. 105. Бр. сьв. Мих. в Вілмінґтон, Дел. М. Іконяк, предс., С. Федориґа, кас., М. Возний секр. Міт. в перший второк по 10-тім. Адр.: Mike Wozny, 517 E. 4th St., Wilmn„on, Del.

Від. 106. Тов. Русинів в Шікаґо, А. Гербут, предс., Др. В. Сїменович к..., С. Янович секр. Міт. в першу неділю по 10-тім. Адр.: S. Yanowycz, 8815 Exchange Ave., So. Chicago, Ill.

Від. 107. Бр. Благ. Пресьв. Бог. в Сейр, Па. С.. Яцко предс., Іл. Костик кас., М. Семенюк, секр. Міт. в неділю по 15-тім. Адр.: Matthew Semeniuk. Box 282, Sayre, Pa.

Від. 108. Бр. сьв. Володимира Вел. в Ню-Йорку, Н. Й. Яков Корнат, предс., А. Шеремета кас., К. Наконечний, секр. Мітинґи відбувають ся в трету суботу по 1-ім під числом 155 Ave C, New York, N. Y. Адр.: K. Nakoneczny, Suite 407 Flatiron Bldg. New York.

Від. 109 Бр. сьв. Арх. Мих. в Елсворт, Па. М. Панчак, предс., Т. Копилчак кас., Т. Копилчак секр. Міт. в другу неділю місяця. Адр.: O. Kopylchak, Box 213, Bentleeville, Pa.

Від. 110. Бр. сьв. П. і П. в Лідсдейл, Па. П. Смольницкий, предс., і кас., І. Тигоч, секр. Міт. в кожду другу неділю. Адр.: John Tyhocz, Box 59, Leetsdale, Pa.

Від. 111. Бр. сьв. Ів. Хр. в Алеґені, Па. Іван Іваш предс., Павлащак кас., М. Іваніцкий секр. Міт. в другу неділю по перші... Адр. M. Iwanickyj, 673 Preble Ave. Allegheny, Pa.

Від. 112, Тов. Любов в Нюарк, Н. Дж. Іван Новицкий, предс. К. Галушка секр., Гн. Новак кас. Міт. відбувають ся в суботу по 15-ім. Адр.: K. Halushka 248 Academy St., Newark, N.J.

Від. 113. Бр. сьв. Вас. в Ню Флоренс, Па. В. Баран, предс., Ф. Курчик, кас., Антін Цапар, секр. Міт. в першу неділю по 15-тім. Адр.: A. Capar, Box 196 New Florence, Pa.

Від. 114. Бр. сьв. П. і П. в Донмор, Па. М. Станко пр., Гр. Чіґра скр. фін., Гр. Курпіта секр., В. Рошко кас. Міт. в четверту неділю в місяци у Анд. Чарика. Адр.: George Czihra, 215 Prospect Str., Dunmore, Pa

Від. 115. Бр. сьв. Арх. Мих. в Філяделфія, Па. В. Реґрут, предс., Ст. Бучко, кас., М. Матляк, секр. M. Matlak, Box 38, Silver Creek, Pa.

Від. 116. Бр. сьв. Мих. в Чісголм, Мінн. І. Сенів предс., В. Городим кас., І. Хрущ. секр. Міт. в неділю по 20-ім. Адр.: John Chruszcz, Box 245, Chisholm, Minn.

Від. 117. Тов. „Запорожска Січ" в Ню-Йорку. П. Ярема, предс., А. Цурковский секр., І. Ганачівский кас. Мітинґи в другу суботу по 1-ім в Harmonia Hall, 46 A, Ave. Адр.: A. Curkowskyj, 184 Hudson St., New York, N. Y.

Від. 118. Сестр. Пресьв. Богор. в Пітсбурґ, Па. К. Бандуровска, предс., М. Білик, кас., М. Ґут Кульчицка, секр. Міт. кождої третої неділї в місяцю. Ад.: M. Gut, 725 Carson St., Pittsburg, Pa.

Від. 119. Бр. сьв. Арх. Мих. в Латроб, Па. Гр. Субецкий пред., М. Павлісінич, кас., Ів. Копча секр. Міт. третої неділї що місяця. Адр.: John Kopcha, Latrobe, Pa.

Від. 120. Бр. Пр. Богор. в Спенґлер, Па. Н. Тракало, предс., М. Смарш, кас., М. Белей, секр. Міт. в неділю по 15-тім. Адр.: Mike Belley, Box 205, Spangler, Pa.

Від. 121. Бр. сьв. Ів. Хр. в Трентон, Н. Дж. Ст. Врабель пред. І. Гудак кас., Іван Паславский секрет. Мітинґи відбувають ся в кожду трету неділю місяця в рускій школї при ул. Ґрент. Адр.: John Pasławski, 341 Second Str., Trenton, N J

Від. 122. Бр. сестр. Пр. Богор. в Трентон, Н. Дж. М. Черемшак, предс., А. Адам, кас., М. Гудак, секр. Міт. в кожду 2-гу неділю місяця. Адр.: Mary Hudak, 43 Adaline St., Trenton, N. J.

Від. 123. Бр. Пресьв. Діви Марії в Скрентон, Па. П. Кирилюк предс., Гр. Мрикало касієр, Йосиф Запоточний, секр. Мітинґи відбувають ся в другу неділю по першім в Lukan гали на Pine Brook. Адр.: J. Zapotoczny, 624 Philo Str., Scranton, Pa.

Від. 124. Бр. сьв. О. Ник. в Ормрод, Па. Бончак Петр..., Бабюк Стеф. кас., Онушка І., секр. Міт. в кожду третю неділю місяця. Адр.: I. Onuszka, Box 94, Egypt, Pa. Lehigh Co.

Від. 125. Бр. сьв. Мих. в Леквин, Па. Ф. Скрип, предс., Ст. Козел кас., Адольф Риш секр. Міт. 10-го в місяцю. Адрес: Adolph Rysz, Box 194, Laquin, Pa.

Від. 126. Бр. сьв. Мих. в Бівердейл, Па. М. Сентелік пр., М. Сливка секр., Г. Буковиньский кас. Мітинґу в кожду трету неділю місяця. Ад.: Mike Slifka, Box 1091, Beaverdale, Pa.

Від. 127. Бр. сьв. О. Николая в Бофало, Н. Й. Ник. Буката, предс., Василь Шелесть, кас., Ст. Козій секр. Мітинґи відбувають ся в другу неділю по першім. Адрес: N. Bukata, 24 Gay St., Buffalo, N. Y.

Від. 128. Бр. сьв. Андрея в Лорейн, О. А. Русенко предс., І. Шурґот кас., А. Ґалянка скр. Мітинґи в першу неділю по 15-ім в гали на Савт Бродвей. Адр.: A. Galanka, Box 125, Lorain, Ohio.

Від. 129. Бр. сьв. О. Ник. в Сайксвил, Па. Н. Домбровский, предс., І. Кантор, кас., С. Прочко, секр. Міт. в другу неділю по першім кождого місяця. Адр.: S. Proczko, Box 78, Sykesville, Pa.

Від. 130. Бр. сьв. Фльора і Лавра в Пітсбурґ, Па. Т. Ґут, предс., Т. Волчко, кас., Ц. Кульчицкий, секр. Міт. в першу неділю по першім. Адр.: P. Kulczycki, 1210 Bingham St. Pittsburg, Pa.

Від. 131. Товариство „Заокеаньска Україна" в Бофало, Н. Й. А. Корпан предс., Ст. Канасєвич кас., В. Мельник секр. Міт. в першу суботу по 15-ім під числом 120 Amherst St. о 7-ій веч. Адр.: W. Melnyk, 71 Thompson St., Buffalo, N. Y.

Від. 132. Товариство „Січ" в Мікіспорт, Па. Т. Каськів предс., Д. Хоціньский кас., П. Пастирнак секр. Міт. відбувають ся в другу неділю по 1-ім в гали церковній. Адр.: P. Pasternak, Box 82, McKeesport, Pa.

Від. 133. Бр. сьв. О. Николая в Нюарк, Н. Дж. М. Цюпрак предс., Д. Грицей кас., Д. Іванишин, секр. Міт в першу суботу по 10-ім. Адр.: A. Iwanyszyn, 43 Rankin St., Newark, N. J.

Від. 134. Бр. сьв. Ник. в Ернест, Па. Ю. Спонток, предс., М. Кузьмович секр., М. Тартін кас., Міт. в 2-гу неділю місяця. Адр.: G. Spontak, Box 7, Ernest, Pa.

Від. 135. Бр. сьв. Георгія в Смок Рон, Па. Н. Лавер, предс., М. Мандзяк, кас., А. Клим, секр. Мітинґи відбувають ся в другу неділю по першім. Адреса: Anthony Klym, Box 26, Smoke Run, Pa.

Від. 136. Тов. „Січ" в Карнеґі, Д. Збалишин котовий, А. Брандебура кас., В. Каськів писар. Мітинґи в неділю по 8-ім. Адр.: W. Kaskiw, Box 263, Carnegie, Pa.

Від. 137. Бр. сьв. Георгія в Вест Сити, Па. Ів. Чуль, предсід., П. Манцьо, кас., І. Горох, секр. Мітинґи відбувають ся в другу неділю по першім в гали П. Манька, 616 Ingham Av. Адреса братства: J. Horoch, 619 Center St., West Seneca, N. Y.

Від. 138. Товариство Івана Наумовича в Филядельфії, Па. К. Смакула прдс., І. Боднар кас., С. Мурянка, секрет. Мітинґи відбувають ся в трету неділю місяця. Адрес: S. Murianka, 3 R. 213 Poplar St., Philadelphia, Pa.

Від. 139 Бр. Пр. Богор. в Ойл Сити, Па. Петр. Бурак предс., Андр. Бурак кас., Й. Романчак секр. Міт. в 2-гу неділю по першім. Адр.: Jos. Romanczak, Box 476, Oil City, Pa.

Від. 140. Бр. сьв. Арх. Мих. в Йонґставн, О. К. Шелевач, пред., Ст. Гринько кас., Ілько Сушко скр. Міт. в 2-гу неділю по першім. Адр.: I. Suszko, 1125 W. Ryan Ave., Youngstown, O.

Від. 141. Бр. сьв. О. Ник. в Литл Фалс, Н Й. І. Корчиньский, предс., В. Млічковский, кас., Ст. Городиский, секр. Міт. другої неділї по першім. St. Horodynsky, 110 Furnace St., Little Falls, N. Y.

Від. 142. Бр. сьв. Арх. Михаїла в Елизабетпорт, Н. Дж.

Від. 143. Бр. сьв. Димитрія в Віндбер Па. А. Лишеґа пред., Ю. Боклах, кас., Ст. Мацко, секр. Міт. послїдної неділї в місяцю. Адр.: St. Macko, Box 277, Windber, Pa.

Від. 144. Тов. Тисьмениця в Ню-Йорку. Мих. Угорняк предс., П. Підлуский кас., Ів. Коцкий секрет., Н. Бурини секр. фін. Мітинґи відбувають ся кождої першої і третої суботи в сяцю під ч. 107½ E. 8 Str., N. York City. Адр.: John Kocki, 319 E. Houston Str., New York N. Y.

Від. 145. Бр. Неп. Зач. Пресьв. Бог. в Алтона, Па. Ф. Сенків предс., М. Хробак кас., Ів. Кучатовский секр. Адр John Kuchatowskyj, Box 572, Altoona Pa.

Від. 146. Бр. сьв. П. і П. в Мікісракс, Па. Ст. Блажовский, предс., Й. Михневич, кас., Ів. Фаль, секр. Міт. 3-тої неділї по першім. Адр.: John Fall, Box 663 McKees Rocks, Pa.

Від. 147. Бр. сьв. Арх. Мих. в Алентовн, Па. Л. Хемій, прд., Ів. Клемань кас., Д. Клеман, секр. Міт. що третої неділї по пол. о 4 год. Адр.: D. Kleman, 720 N. Second Str, Allentown, Pa.

Від. 148. Бр. сьв. О. Ник. в Калїфорнії, Па. Іван Бриндзя прд. Н. Бибель кас., Д. Кіра секр. Мітинґи в кожду другу неділю по першім. Адр.: D. Kira, Box 32, California, Pa.

Від. 149. Бр. Пресьв. Богородиці в Вест Сенека, Н. Й. Т. Петришин предс., В. Козак кас., М. Павлик секр. Мітинґи по 10-тім в неділю. Адр.: Mike Pawlik, 545 Ingham Ave., West Seneca, N. J.

Від. 150. Бр. сьв. О. Николая в Ірвона, Па. П. Дорошич предс., М. Паславский кас., Алек. Сікоряк, секр Адр.: A. Slkoriak, Box 55, Rosebud, Pa. Clearf. Co.

Від 151. Бр. пресьв. Діви Марії в Алентавн, Па. Євка Заморска, предс., М. Осейчук, кас., Параньска Трач, секр. Адрес: c|o Rev. Nestor Dmitrow 720 2nd St., Northampton, Pa.

Від. 152. Бр. Пр. Бог. в Гомстед, Па. М. Греха пред., А. Югаш кас., М. Болойк секр. Адр.: M. Boloik, 541 4th Ave., Homestead, Pa.

Ali. 153. Бр. сьв. О. Ник. в Бервик, Па. Ник, Слепко, предс., Ів. Бурлич, кас., А. Мацко, секр. Міт. по 10-ім в неділю. Адр.: And. Macko, 315 Station B. West Berwick, Pa.

Від. 154. Бр. сьв. П. і П. в Ню Брітейн, Конн., П. Зятик, сек., Мітинґи відбувають ся кожду першу неділю в місяци. Адр.: M. Ziatyk, 24 Clark St., New Britain, Conn.

Від. 155. Товариство Запорожска Січ в Перт Амбой, Н. Дж. М. Чумер пр., П. Кріль кас., К. Пелешак, секр. Мітинґи другої неділї в місяцю. Адрес: K. Peleshak, 706 State St., Perth Amboy, N. J.

Від. 156. Братсво сьв. Петра і Павла Шатерой, В. Ва. Йосиф Федро, предс. Кирило Карляк, кас., Іван Савкулич, секр. Адр.: John Sawkulycz, Box 103, Chattaroy, W. Va.

Від. 157. Братство сьв. Димитрія, в Донора. Па. П. Ятчишин пр., Н. Кічан секр., В. Яблоньский кас. Міт. в четверту неділю по першім в церк. гали на 5-ій ул. Адр.: N. Kiczan, Box 194, Donora, Pa.

Від. 158. Братство сьв. Володимира, Ню Кенсінґтон, Па. Василь Сич председатель, Василь Кузьмиха, кас., Петро Кузьмиха, секр. Мітинґи в другу неділю по першім. Адр. Peter Kuzmyha, 1252 4th Ave., New Kensington, Pa.

Від. 159. Братство сьв. Петра і Павла в Геркімер, Н. Й. Михайло Бурчицкий предс., В. Турчан кас., В. Загребельний скр., Мітинґи другої неділї по першім в гали Петра Радзєвского ч. 459 корнер Кінґ стр. Адр.: W. Zahrebelny, 226 Stimson Str., Herkimer, N. Y.

Від. 160. Братст. сьв. Юрія в Jamaica, L. I., N. Y. Яко. Притика, предс., Петро Болюх, кас, Стефан Верґун секр. Мітинґи в неділю по десятім. Адр.: Steph. Werhun, 121½ Rokaway Road, Jamaica, L. I. N. Y.

Від. 161. Братство сьв. Петра і Павла, Товер Сити, Па. Ґ. Замбар предс., Горняк кас. Михайло Люц секр. Мітинґи кожду неділю по 15-ім. Адрес: M. Lutz, Box 141, Tower City, Pa.

Від. 162. Бр. сьв. Володимира в Скрентон, Па.

Від. 163. Товариство Зоря Edmonton, Alta., Can. Лазорук Ґабріель, предс., Павло Рудик, кас., Василь Семака, секр. Адреса: Semeka Wasyl, 413 Izabella St.. Edmonton. Alta. Canada. Мітинґи відбувають ся другої неділї по 1-м.

Від. 164. Бр. сьв. Йоана Хрестителя в North Hadley, Mass. Іван Яцишин предс., Ілько Бак кас., Гілєр Бішко секр. Мітинґи відбувають ся третої неділї в місяцю в гали п. Г. Бішка. Адр.: Harry Bishko, Box 132, North Hadley, Mass.

Від. 165. Бр. сьв. Йоана Богослова в Пітсбурґу, Па. Сенько Дволіт предс, Пилип Бабіцкий кас., Іван Паславский секр. Мітинґи відбувають ся в трету неділю по 1-шім в гали Просьвіта під ч. 109 7-th St. Адр.: John Paslawski, 1212 Gorman Alley, Pittsburg, Pa.

Відд. 166. Бр. сьв АА. П. П. в Барнесборо, Па. І. Урда. предс.. М. Чорний кас., І. Ґуфрей секр. Мітинґи в першу неділю по 15-ім Адр.: John Gufrej, Box 27, Barnesboro, Pa.

Відд. 167. Бр. сьв. АА. П. П. в Cumbola, Pa. В. Шпунар пр., Й. Алекс кас., С. Грабар секр. Мітинґи в першу неділю по першім. Адр.: Sem. Grabar, Box 36, Cumbola, Pa.

Відд. 168. Бр. сьв. О. Ник. в Amsterdam, N. Y. К. Юркевич предс., Н. Пелій кас., Д. Михальчишин секр. Мітинґи в першу неділю по 15-ім. Адр.: D. Mychalchyshyn, 41 Milton Str, Amsterdam, N. Y.

Відд. 169. Бр. сьв. Ів. Хрестит. в Скрентон, Па. І. Дрозд прд., І. Скірчак кас., Л. Демко скр. Мітинґи в четверту неділю в місяци під ч. 425 Erming Ave. в церков. гали. Адр.: Lesko Demko, 440 Alder Str., Scranton, Pa.

Відд. 170. Бр. сьв. Ів. Хрестит. в Chauncy, Pa. (Luz. Co.) В. Ґрещук, предс., М. Муцак. кас., І. Терпливець, секр. Мітинґи відбувають ся другої неділї по 1-ім в гали І. Терпливець. Адр.: Ilko Terplywec, Chauncey, Pa., Luz. Co.

Від. 171. Тов. „Запор. Січ" Pittsburg, Pa. Адр.: And. Andrec, 5107 Dresden Alley, Pittsburg, Pa.

Від. 172. Бр. сьв. П. і П. Saltburg, Pa. Адр.: John Sluzarik, Box 175, Saltburg, Pa.

Від. 173. Бр. сьв. Ольги, Cleveland, O. Адр.: Mich. Bagey, 2474 E. 2nd Str., Cleveland, O.

Від. 174. Бр. сьв. О. Ник. Oxford Furnace, N. J. Адр.: Jos. Yushkevicz, Box 100, Oxford Furnace, N. J.

Від. 175. Бр. сьв. О. Ник. в Detroit, Mich. Н. Сьвітлицкий пред., Анд. Вовк секр., Ів. Мялковский кас. Мітинґи в першу суботу по 15-ім в гали на 97 Gilber Str. Адр.: Andro Wowk, 1182 Military Ave. Detroit, Mich.

Від. 176. Бр. сьв. О. Николая в Newburgh. N Y. М. Яблоньский пр., Ів. Попович кас., Ів. Коваль секр. Адр.: John Kowal, Newburgh, N Y. New Windsor.

Від. 177. Тов. Івана Франка, Vegreville, Alta, Canada.

Від. 178. Бр. Пр. Д. Марії в Манчестер, Н. Й.

H 71

ПІД ВОДОЮ.

Оден американець видумав дуже добрий човен, який пливе цілком під водою, так що его зовсім з гори не видно. З тим він і удав ся до батюшки царя, тай так каже: „Чи не потрібно, Ваша Величність, підводних човнів...“ „Дакую, — каже цар — я не то човен, але цілу фльоту маю під водою... От, як не вірите, то поспитайте ли шень Японців...“

У ЛІКАРЯ.

— А що вам долягае?

— Та пане дохтір мені долягае хороба...

— Але яка хороба?

— Ну, та ви вже на се дохтір, щоб ви знали яка хороба!..

У ГОЛЯРА.

— Хай вас чорт вхопить! Остриглисьте мене як осла!..

— Та я старав ся тільки, щоб вам було до твари добродію.

ГІРКЕ.

А: А що ти їв нині на вечеру?

Б: То що вістало з обіду.

А: А що вістало з обіду?

Б: Нічо. ...